

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti
tuleviku heaks

**EL struktuuritoetuse toetuskeem
„Infoühiskonna teadlikkuse tõstmine“
Kokkuvõte 2015. aastal elluviidud tegevustest**

Koostas:
Piret Aro
programmijuht
piret.aro@ria.ee

Tallinn 2016

Euroopa Liidu struktuuritoetuse toetuskeem „Infoühiskonna teadlikkuse tõstmine” (edaspidi ka *toetuskeem*) alustas tegevust 6. juunil 2015, mil majandus- ja taristuminister kehtestatas meetme „Nutika teenustetaristu arendamine“ tegevuse „Infoühiskonna teadlikkuse tõstmine”¹ raames toetuse andmise tingimused infoühiskonna teadlikkuse tõstmiseks² (edaspidi ka *toetuskeemi tingimused*). Toetuskeemi rakendusamet on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning elluviija Riigi Infosüsteemi Amet.

Toetuskeemi kogumaht on 5 miljonit eurot ja seda rahastatakse EL struktuuritoetusest (sellest 85% ehk 4,25 miljonit eurot Euroopa Regionaalarengu Fondist). Tegevused viiakse ellu vastavalt rakendusametuse kinnitatud iga-aastasele tegevuskavale aastatel 2015–2023 (abikõlblikkuse periood: 6.6.2015–30.6.2023). Elluviidavate tegevuste tulemusel kasvab riigiasutuste, üksikisikute ja ettevõtjate teadlikkus ning teadmused infoühiskonnast ning kinnistub veelgi Eesti edumeelse e-riigi maine. See omakorda aitab kaasa teenustetaristu nutikale ja turvalisele kasutamisele, toimimisele ning kasutuselevõtule. Toetuskeem lähtub infoühiskonna arengukava 2020 ning struktuurivahendite rakenduskava eesmärkidest ja prioriteetidest.

Toetuskeemi tegevuskava aastateks 2015 – 2016 kinnitas rakendusamet samaaegselt toetuskeemi tingimustega ning tegevuskava on muudetud kahel korral: 3. augustil (korrigeeritud osa tegevuste sisu ja maksumusi) ja 4. detsembril 2015 (lisatud üks projekt, korrigeeritud osa tegevuste sisu ja maksumusi). Aruanne on koostatud lähtuvalt viimasest tegevuskavast.

Ülevaade 2015. aasta tegevustest

2015. aasta on olnud toetuskeemi tegevuste ettevalmistav aasta. Tegevuste ja nende elluviimiseks vajalike hangete ettevalmistamist alustati juunis, koheselt pärast toetuskeemi tingimuste kehtestamist. Samaaegselt viidi sama meeskonnaga ellu veel EL struktuuritoetuse eelmisest perioodist rahastatava programmi „Infoühiskonna teadlikkuse tõstmine” viimaseid tegevusi.

Toetuskeemi esimesel tegevusaastal sõlmiti üks raamleping **Tark e-riik ürituste korraldamiseks**, selle alt esimene hankeleping ürituste korraldamiseks 2016. aasta mai lõpuni ning lisaks veel neli hankelepingut:

- 1) **D5 (Digital 5) koostöövõrgustiku** 2015.a aastakohtumise korraldus (üritus toimus novembris 2015, vt lähemalt allpool),
- 2) **RIHA baaskoolituse** materjalide väljatöötamine ja pilootkoolitused asutustes (tööd valmivad 2016. aasta I kvartali lõpuks),
- 3) **X-tee turundusmaterjalid** (tööd valmivad 2016. aasta juuli alguseks);
- 4) **infoturbe alaste koolituste** läbiviimine (toimub 10 infoturbe sissejuhatuse ja 4 infoturbe halduse ehk ISKE rakendusõpetuse koolitust 2016. aasta jooksul).

¹ Meetme nr 11.2 tegevus nr 11.2.2 vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 12 lõike 3 alusel antud Vabariigi Valitsuse korraldusele „„Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirja“ kinnitamine“.

² Majandus- ja taristuministri 06. juuni 2015.a käskkirja nr 15-0150 „Toetuse andmise tingimused infoühiskonna teadlikkuse tõstmiseks“.

Aasta lõpu seisuga oli pooleli 5 hanget:

- 1) digitaalallkirja formaadile **bdoc ülemineku kommunikatsioon** (leping sõlmimisel),
- 2) **e-residentsuse** projekti PR-kampaania korraldamine (leping sõlmimisel),
- 3) **riigipilve** kontseptsiooni rakendamise õigusanalüüs (leping sõlmimisel),
- 4) **X-tee turvaserveri** administraatorite e-õppematerjalid ja testkoolitused (pakkumused laekusid detsembri lõpus),
- 5) **andmekvaliteedi** tagamise juhend (pakkumused laekusid detsembri lõpus).

Lisaks oli aasta lõpu seisuga ettevalmistusfaasis üheksa projekti/hanget.

Täielikult viidi lõpule üks tegevus/projekt: **D5 (Digital 5) koostöövõrgustiku** 2015.a aastakohtumise korraldus (toetuse väljamakse toimub 2016. aastal). D5 on maailma kõige arenenumate IKT-riikide koostöövõrgustik, milles jagatakse parimaid e-riigi ja infoühiskonna praktikaid ning arutatakse ühiseid lahendusi. Aastakohtumine toimus koostöös Riigikantseleiga 19.-20. novembril Mektorys ja sellel osales kokku 61 inimest kõigist D5 võrgustikku kuuluvatest riikidest: Iisraelist, Uus-Meremaalt, Lõuna-Koreast, Ühendkuningriigist ja Eestist.

Lisaks toimus sügisel **Tark e-riik** ürituste projekti raames kolm üritust (KIIK infopäev, seminar „Admin @ gov 2015” ja RIHA koostöövõrgustiku seminar) kokku 160 osalejale.

Arvestades, et toetuskeem alustas tegevust juunis ja et samaaegselt viidi ellu ka eelmise struktuuritoetuse perioodi programmi tegevusi, on hoolimata sellest, et 2015. aastast on ette näidata vaid üks lõpulejõudnud projekt, hinnang tegevuste elluviimise edukusele väga hea: toetuskeem on aktiivselt oma tegevust alustanud.

Tekkinud probleemid ja nende lahendamiseks kasutusele võetud lahendused

Suuremaid probleeme toetuskeemi elluviimisel ei ole tekkinud, väiksemad probleemid on lahendatud konkreetsete projektide raames.

Osa projektide ettevalmistamine ei ole kulgenud algselt eeldatud ajakavas, tulenevalt projektide sisuvastutajate töökoormusest või tulenevalt takistustest hanke elluviimisel (kaks ebaõnnestunud hanget X-tee turvaserveri administraatorite õppematerjalide projektis), mis omakorda tekitab viivitusi teiste projektide ettevalmistamisel/elluviimisel.

Lahendustee on siinkohal tegevuste sisu parem läbimõtlemine sisuvastutajate poolt, projektide täpsem planeerimine koostöös sisuvastutajatega ja tehtud plaanide ühine järgimine. Parema planeerimise tagamiseks on rakendusasutusega koostöös välja töötatud vorm, millel sisuvastutajad oma ettepanekud toetuskeemi esitavad. Esimest korda oli vorm kasutusel ettepanekute esitamiseks aastate 2016 – 2017 tegevuskava koostamisel (hetkel töös) ning vastavalt saadud tagasisidele ja kogemusele on edaspidi plaanis parendada nii vormi ennast kui ettepanekute kogumise protsessi tervikuna (nt ettepanekute kogumise ajastus, eelnev ootuste selgitamine ettepanekute tegijatele jms).

Toetuskeemispetsiifilised indikaatorid ja nende täitmine

Toetuskeemi esimene aasta panustas ühte toetuskeemispetsiifilisse väljundindikaatorisse: läbi viidi neli üritust. Kuivõrd tegu oli ettevalmistava aastaga, on indikaatorite madal tase ootuspärane.

Sõlmitud lepingud ja ettevalmistamisel olevad projektid toovad 2016. aastal tulemusi kõigisse indikaatoritesse.

Toetuskeemispetsiifiliste indikaatorite täitmine seisuga 31.12.2015

Tegevus	Sihttase 2018 lõpuks	Sihttase 2023 lõpuks	Tegelik tase 2015 lõpuks	Jääk (sihttase 2023 - tegelik tase 2015)	Kommentaariid ja lisainfo
Tegevus: Uuringute ja analüüside korraldamine - infoühiskonda puudutavate hindamiste, kontseptsioonide, uuringute ja analüüside korraldamine, läbiviimine ja tulemuste levitamine	5	9	0	9	
Tegevus: Juhendmaterjalide ja raamistike väljatöötamine - standardite, raamistike, meetodiliste juhendite ja koolitusmaterjalide väljatöötamine ning levitamine	7	10	0	10	
Tegevus: Ürituste korraldamine - koolituste, seminaride, töötubade, infopäevade, konverentside ja kursuste ettevalmistamine, läbiviimine ning tulemuste levitamine	88	116	4	112	<i>Üritustel osales 2015.a jooksul 221 osalejat.</i>
Tegevus: Teavitustegevuste läbiviimine - kommunikatsiooni- ja turunduskampaaniate, teavitustegevuste ja esitluste kavandamine ja läbiviimine	10	20	0	20	
Toetuskeemispetsiifiline väljundindikaatorite koondnäitaja: teadlikkuse tõstmiseks ja teavitustegevusteks elluviidud projektide arv	110	155	4	151	

Väljamakseid toimus 2015. aastal kokku summas 43 598,80 eurot (toetuskeemi viie töötaja palgafond juunist novembrini 2015). Sõlmitud hankelepingutelt on tekkinud ja kandmata kohustusi üleval summas 228 997,32 eurot, lisaks sellele on üleval viie töölepinguga seotud kohustused.